

Brussel, 8 juni 2020

t.a.v De heer Pascal SMET

Staat Secretaris Brussels Hoofstedelijk Gewest,
belast met Stedenbouw en Erfgoed

Meneer de Minister,

Om redenen die blijkbaar meer te maken hebben met de situatie in de VS na de tragische gebeurtenissen daar, stellen we vast dat er in ons land een petitie circuleert zonder echte basis of nuances, vertrekkend vanuit een verkeerd standpunt: de gemeenschappelijke geschiedenis van Belgisch Congo behoort in de eerste plaats toe aan de Belgen en de Congolezen.

Dit debat, dat volgens ons vooral de verantwoordelijkheid is van de Belgische burgers en leiders, willen we ophelderen alvorens het doelwit te worden van "mundialistische" en tot aan de karikatuur toe ideologisch gemerkte associaties, zonder de minste aandacht noch respect voor de historische realiteit.

Dit zette aan tot een burgerinitiatief met een tegen-petitie, gedeeld door Belgen die hun geschiedenis niet verloochenen, en eraan herinnerde dat een land dat geen verantwoordelijkheid kan nemen voor zijn geschiedenis niet kan bestaan.

Want inderdaad, de petitie die de verwijdering van de beelden van Leopold II eist, beroept zich in wezen op fantasieën en niet op de geschiedenis¹.

De historicus Jean Luc Vellut, een erkende specialist op het gebied van Afrika, heeft felle kritiek geuit over de onwetendheid in België over de koloniale geschiedenis en over het belangrijke Belgische hoofdstuk in de geschiedenis van Centraal-Afrika. Deze onwetendheid heeft tot gevolg dat het debat op een wanhopig polemisch en moraliserend niveau wordt gehouden. De vooruitgang van het wetenschappelijk onderzoek op verschillende gebieden maakt het nu mogelijk om de feiten nauwkeuriger te verwoorden en de complexiteit van dit gemeenschappelijke verleden beter te belichten. Ondertussen blijft de Belgische koloniale geschiedenis doordrenkt met 'nepnieuws'. Een andere historicus, Guy Vanthemsche², toont het zeer hypothetische karakter aan van de buitengewone sterftcijfers die hier als bewezen feiten

¹ <https://afrique.lalibre.be/33111/libre-opinion-leopold-ii-fantasmes-et-histoire/>

² https://www.standaard.be/cnt/dmf20190222_04198722

worden geponeerd, en valt ook de absurditeit en onfatsoenlijkheid aan van het vergelijken van de verliezen die kunnen worden toegeschreven aan de koloniale verovering met die welke de totalitaire regimes van de 20e eeuw bewust planden. Daarbij zouden eveneens de vreselijke gevolgen van regionale oorlogen en chronische onveiligheidszones kunnen vernoemd worden die thans Centraal-Afrika teisteren, met een nooit gezien aantal vluchtelingen en ontheemden.

Het België van Leopold II, de tweede grootste industriële macht van Europa, heeft zijn uitstraling tot ver buiten Congo verspreid. Zo'n symbool van de staat aanvallen zonder een democratisch en academisch debat over de historische realiteit te voeren komt letterlijk neer op een actie van "nationale afbraak". Het zou een grove fout zijn tegen de Democratie en de Natie om gekozen functionarissen te zien besluiten om het standbeeld van een visionaire en ambitieuze Koning, volledig verankerd in zijn tijd, af te voeren op basis van een virulente mediacampagne, gericht en gevoed met valse informatie. Men kan de Koning zeker veel verwijten maken, maar in geen geval die van een "genocidair" te zijn geweest.

Want het was inderdaad Koning Leopold II zelf die een onafhankelijke internationale onderzoekscommissie oprichtte, waarvan de soms harde conclusies over het eigenlijke lot van het volk in contrast met de decreten en reglementen, in extenso werden gepubliceerd, en waarvan de vele aanbevelingen om de wantoestanden te verhelpen allemaal werden uitgevoerd door nieuwe decreten van de Koning.

Er is geen schaduw zonder licht, en alles is niet donker in dit koloniale verleden: bestaat er een betere getuigenis dan die van de heer Patrice Lumumba, in zijn boek "Le Congo Terre d'Avenir est-il menacé? "blz. 20: *"Terugblikkend op het verleden, de zwarte man van de Vrijstaat vergeleken met de zwarte man van 1956, de Congo van gisteren met de Congo van vandaag, kunnen we met een gerust hart erkennen dat België niet heeft gefaald in zijn missie, en dat op enkele fouten na - fouten die inherent zijn aan alle menselijke handelingen - veel mooie en grote dingen zijn bereikt en nog steeds worden bereikt. »*

Laten we mediteren over Albert Camus: *"Het is goed dat een natie sterk genoeg is in traditie en eer om de moed te vinden om haar eigen fouten aan de kaak te stellen. Maar het mag niet vergeten waarom het zichzelf nog hoog mag inschatten. Het is in ieder geval gevaarlijk om haar te vragen zich als enige schuldige te bekennen en haar tot eeuwige boetedoening te doemen. »*

Men kan de geschiedenis niet herschrijven. Moeten we onze trots om Belg te zijn opgeven door te aanvaarden dat ons land en onze monarchie voortdurend door de modder worden gesleept? Moeten we accepteren dat ons land en onze monarchie zo voortdurend aan de schandpaal worden genageld zonder enig recht op verdediging?

Laten we dus strijden tegen onwetendheid, laten we de geschiedenis aan de jongere generaties leren, zodat zij zelf kunnen oordelen en bekritisieren wat moet, om niet steeds terug te vallen in dezelfde fouten. Het is zeker niet door het weghalen van standbeelden in dergelijke omstandigheden, -die we vlakaf "obscurantistisch" kunnen noemen-, dat we deze enorme uitdaging kunnen aangaan.

En zou het niet dringend zijn om ook een onafhankelijke onderzoekscommissie op te richten die, ondanks de goedbedoelde wetten en regelgevingen, de dagelijkse discriminatiepraktijken aan het licht zou brengen, die de diasporas op frustrerende wijze in Brussel ondergaan?

Zij stellen al jaren terecht de vele effectieve hordes aan de kaak die hun verlangens om zich als volwaardige burgers in ons land te voelen, blijven belemmeren. En een snelle tenuitvoerlegging van de conclusies van deze commissie zou een veel concretere en gunstigere bijdrage leveren aan de sociale cohesie en de harmonie tussen alle burgers dan een omstreden afbraak van een slecht gekend en onderwezen verleden zonder nuances.

"Het tegenovergestelde van kennis is niet onwetendheid, het is zekerheid" (Rachid Benzine).

Met Vriendelijke groeten,

Renier NIJSKENS

Voorzitter

Baudouin PEETERS

Gedelegeerd Bestuurder

Mede-ondertekenaars :

Thierry CLAEYS BOUUAERT, voorzitter van de vzw "Mémoires du Congo".

Guido BOSTEELS, voorzitter van de vzw "Afrikagetuigenissen".

Jean-Paul ROUSSEAU, voorzitter van de "Cercle Royal Africain de Namur" (CRNAA)

Philippe JACQUIJ, voorzitter van de vzw " Union Royale des Fraternelles Coloniales 1940-1945 "

Fernand HESSEL, voorzitter van ASAOM

Claude GASTOUT, voorzitter van de " Koninklijke Afrikaanse en Overzeese Kring " (CRAOM)

Luc DENS, voorzitter van de vzw "AP-KDL", Amicale des pensionnés des réseaux ferroviaires Katanga-Dilolo-Léopoldville

André de MAERE d'AERTRYCKE en André SCHOROCHOFF, oud-voorzitters van KBUOL-UROME, Koninklijke Belgische Unie voor Overzeese Landen

Generaal e.r. Claude PAELINCK, voorzitter van CRAOCA

Michel COURTIN, initiatiefnemer van de petitie voor het behoud van de standbeelden van Leopold II in Brussel

Stéphanie MBOMBO, voorzitter van HORIZON 2060 vzw.